

Peticiju za poništavanje odluke Gradskog vijeća Bihaća o saglasnosti za dodjelu koncesija za izgradnju mini-hidrocentrala na rijeci Uni, za 48 sati je potpisalo oko 8.000 građana. Vijeće je ovu odluku donijelo sa 16 glasova "za", ali je stvarni problem u činjenici da ovo pitanje nije u nadležnosti Gradskog vijeća.

- Odlukom Gradskog vijeća je data saglasnost za izdavanje koncesije za dvije mini-hidroelektrane - Martinbrod i Dobrenica, kaže u razgovoru za Žurnal Armin Amidžić iz Udruženja građana ABC, objašnjavajući da se Martin Brod nalazi u Nacionalnom parku Una koje je u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine.

- Nama je diskutabilno zašto se to radi. Ekonomskog profita tu nema. Dokumenti koje imamo su šturi dokumenti koji su bili pred vijećnicima, bez ikakvog ekonomskog obrazloženja koliko će zaraditi grad, koliko kanton, koliko ćemo ubrati naknada od korištenja vode i prometa. To ništa ne piše, ali su se oni ipak odlučili dići ruke. Nemaju okolišnu studiju ni obrazloženje ekonomske opravdanosti, kaže Amidžić, koji je po struci diplomirani ekonomista.

Prema Amidžićevim riječima, najviše se buke podiglo zbog gradnje hidrocentrale u Martin Brodu, mjestu poznatom po slapovima Une, koje se nalazi unutar Nacionalnog parka, na oko 50 kilometara od Bihaća.

Polovinom decembra prošle godine, u Martin Brod je stigla delegacija gradske uprave Bihaća, kako bi stanovnicima predstavila plan izgradnje mini hidroelektrane i pokušala ih ubijediti da izađu u susret investitoru i dozvole gradnju na desnoj obali rijeke, umjesto na lijevoj kako je to predviđeno prostornim planom o kojem predsjednik MZ Martin Brod nije znao - ništa.

Kako je izvijestio portal ABC, savjetnik načelnika Bihaća Šefik Smlatić "je predstavio gospodina Olega kao investitora koji bi gradio protočne hidrocentrale u Martin Brodu. To je više-manje sve što su prisutni mogli saznati o nepoznatom investitoru".

Magazin Mreža Federalne TV, saznala je da se radi o Olegu Helminskiju, ruskom državljaninu koji "posjeduje posredničku firmu u Češkoj sa samo dva zaposlena. Neposredno nakon donošenja Prostornog plana Federacije prije 8 mjeseci (u julu 2014, op. a.), koji je predvidio mogućnost izgradnje mini hidrocentrale baš u srcu Nacionalnog parka, Helminskij sa 2000 KM kapitala u BiH registruje firmu „Bosna Energy“. Prema sudskom registru sjedište firme je u Sarajevu, na adresi Bistrik do broja 11. Na toj adresi je firma Bičakčić d.o.o., vlasništvo bivšeg federalnog premijera Edhema Bičakčića".

"Hvala vam na prilici da prezentiramo projekat, onaj koji ste vi nacrtali jer u prostornom planu NP-a i Federacije postoji mala hidrocentrala u Martin Brodu. Nije je crtao niti Bičakčić niti moj stručni tim, nego je ona bila prethodno nacrtana", kazao je Edhem Bičakčić

na okruglom stolu "Hidropotencijali sliva rijeke Une" u organizaciji udruženje Čovjek i Prirodni resursi, grada Bihaća i Instituta za hidrotehniku iz Sarajeva, održanog 07. maja 2015. godine, samo za pozvane.

Edhem Bičakčić je tom prilikom propustio da kaže da u Zakonu o Nacionalnom parku stoji da se centrala može graditi isključivo za potrebe lokalnog stanovništva.

- To sada nije slučaj, tvrdi Armin Amidžić iz Udruženja ABC.

Zaključci okruglog stola su da se hidrocentrale ne trebaju graditi.

- Oni sada idu protiv tih zaključaka koji su sami donijeli, kaže Armin Amidžić iz Udruženja ABC.

Odluka je donesena većinom glasova uprkos zaključcima okruglog stola, ali i bez obrazloženja ekonomske opravdanosti i bez okolišne studije.

- Ima samo u jednoj tački da je investicija te centrale oko četiri miliona maraka, a da je godišnja zarada investitora milion. Naravno, dok investitor poplaća neke svoje troškove, ostaće mu nekoliko stotina hiljada maraka, kaže Amidžić.

Smatra da, čak i ako se teoretski uzme da investitor i zaradi milion, postoji stavka u kojoj piše da 2% profita ide za koncesiju.

- U drugim gradovima u BiH taj iznos je obično 5%. Da Kanton dobije 5, a ne 2% koliko je predviđeno ovim dokumentima, to znači da je godišnja zarada za Kanton 50.000 KM. Zarada je još manja ako je dijele Grad i Kanton. To je toliko malena cifra za budžet jednog grada ili kantona, da se pitamo zašto se to radi? Neće biti otvorena nova radna mjesta jer je hidrocentrala potpuno automatizirana, vrlo malo radnih mjesta će biti otvoreno za izgradnju, jer se to i brzo gradi. Gdje nema radnih mjesta nema ekonomske zarade, a ipak se glasa za izgradnju te centrale. S druge strane se otvara priča o Nacionalnom parku koja traje već pet godina i koji tek treba da ide u još veći uzlet i još uvijek se gradi ta priča o turizmu. Ne znamo zašto to neko radi - niti neko zarađuje, niti imamo ekonomske koristi, ali se ipak ide u tu gradnju, kaže Amidžić za Žurnal

Ovo nije prvi put da se Bišćani bune protiv izgradnje malih hidrocentrala na Uni.

- Posljednjih nekoliko mandata uvijek neko proba, testira, samo što se nikad nije išlo do kraja, nikad se nisu na Vijeću izglasavale ovakve odluke. Uvijek je to bilo neko ispitivanje terena, neke istražne radnje, ali nikada to nije išlo dalje. Ima tu još puno zamišljenih hidrocentrala. Tu je Unac, koji se nalazi neposredno iznad Martin Broda. I to je, kao i Martin Brod, unutar Nacionalnog parka Una, koji je u nadležnosti Federacije BiH, kaže Amidžić i dodaje da je Grad Bihać samoinicijativno slao prijedloge izgradnje malih hidrocentrala prema Vladi, i to hidrocentrala Štrbački Buk, Dvoslap i Troslap, pored odobrenih Martin Brod i Dobrenica, a Udruženje ABC posjeduje dokumente koji to potvrđuju.

- Također, treba prvo Nacionalni park da odobri sve to. Ovdje je Nacionalni park skroz izbjegnut, a i Federacija BiH. Sada planiramo zvati ministricu prostornog uređenja, koja nam je u nezvaničnom razgovoru rekla da je ovo slučaj za inspekciju, s obzirom da nije u nadležnosti Općine da raspravlja o ovim stvarima, kaže Armin Amidžić.

Udruženje građana ABC nema mnogo članova, a sve što rade, rade volonterski. U okviru svojih mogućnosti, najavljuju da će ići sa građanskom inicijativom prema općinskom vijeću.

- Možemo prikupljanjem potpisa tražiti da se neke odluke preispitaju. Za početak ćemo tom inicijativom pokušati vratiti tu odluku na vijeće. Dalji koraci će sigurno biti pritisak građana, a ako bude trebalo i referendum na lokalnom nivou, ali sigurno nećemo dozvoliti da se to izgradi. Rijeka Una počinje priču koja u narednih 100 godina treba da se bazira na prirodnim vrijednostima i turizmu i tu nema mjesta za hidrocentrale, tvrdi Amidžić.

Vjeruje da su Bišćani, ali i svi drugi koji žive uz Unu, protiv izgradnje hidrocentrala.

- Stigle su reakcije i iz Bosanske Krupe. Kažu da će zaustaviti Una regatu u Krupi, s obzirom da je Općinsko vijeće Bihać izglasalo da se grade hidrocentrale na Uni, a Una nije samo bihaćka, već i krupska i svih drugih mjesta kroz koja Una protiče. Ljudi su najvećim dijelom protiv toga, ali sada se treba ići u smjeru da to nekom uđe u glavu, kaže Amidžić.

izvor: zurnal.ba